

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS AKLŪJŲ BIBLIOTEKOS PAVADINIMO PAKEITIMO IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2022 m.

d. Nr. IV-

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.43 straipsniu ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi:

1. P a k e i č i u biudžetinės įstaigos Lietuvos aklųjų bibliotekos pavadinimą į pavadinimą Lietuvos audiosensorinė biblioteka.

2. T v i r t i n u Lietuvos audiosensorinės bibliotekos nuostatus (pridedama).

3. P a v e d u Lietuvos audiosensorinės bibliotekos vadovei Ingai Davidonienei:

3.1. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.43 straipsnio nustatyta tvarka pranešti viešai vieną kartą arba pranešti visiems Lietuvos aklųjų bibliotekos kreditoriams raštu apie pavadinimo pakeitimą;

3.2. Juridinių asmenų registrui pateikti Lietuvos audiosensorinės bibliotekos nuostatus ir atlikti kitus veiksmus, susijusius su Lietuvos audiosensorinės bibliotekos nuostatų registravimu.

4. P r i p a ž i s t u netekusiu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. spalio 14 d. įsakymą Nr. IV-813 „Dėl Lietuvos aklųjų bibliotekos nuostatų patvirtinimo“.

Kultūros ministras

Simonas Kairys

LIETUVOS AUDIOSENSORINĖS BIBLIOTEKOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos audiosensorinė biblioteka (toliau – Biblioteka) yra valstybinės reikšmės biblioteka, kurios paskirtis – tenkinti asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto dėl regos, fizinių funkcijų, raidos, kompleksinių sutrikimų ir kitų įgimtų ar įgytų sveikatos sutrikimų bei mokymosi sunkumų, kultūrinius ir informacinius poreikius.

2. Biblioteka yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo (juridinio asmens kodas 190758323), turintis sąskaitas banke, antspaudą su savo pavadinimu. Bibliotekos buveinės adresas: Skroblų g. 10, LT-03142 Vilnius, Lietuvos Respublika.

3. Biblioteka yra biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Bibliotekos veiklai finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

4. Bibliotekos savininkė yra valstybė. Bibliotekos savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, kuri vykdo Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme ir kituose įstatymuose savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos nustatytas funkcijas.

5. Bibliotekos vieši pranešimai skelbiami Bibliotekos interneto svetainėje labiblioteka.lt, socialinių bendravimo tinklų „Facebook“, „Instagram“ paskyrose ir kitose visuomenės informavimo priemonėse.

6. Biblioteka turi struktūrinius teritorinius padalinius Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Ukmergėje, kurie atlieka Bibliotekos direktoriaus patvirtintuose nuostatuose nustatytas funkcijas.

7. Bibliotekos nuostatai keičiami Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu.

8. Biblioteka savo veikloje vadovaujasi Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija, Marakešo sutartimi dėl geresnės paskelbtų kūrinių prieigos akliesiems, silpnaregiams ar įprasto spausdinto teksto negalintiems skaityti asmenims, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, Tarptautinės bibliotekų asociacijų federacijos (IFLA) rekomendacijomis ir šiais Bibliotekos nuostatais.

II SKYRIUS BIBLIOTEKOS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

9. Bibliotekos veiklos tikslai yra šie:

9.1. užtikrinti asmenims, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto, lygiateisišką ir visapusišką prieigą prie žinių ir informacijos;

9.2. stiprinti asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto, kūrybingumą, socialinį ir ekonominį veiklumą ir motyvaciją dalyvauti mokymosi visą gyvenimą procese;

9.3. didinti visuomenės, įstaigų ir organizacijų informuotumą apie asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto, aptarnavimo kokybės ypatumus.

10. Biblioteka:

10.1. siekdama 9.1 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:

- 10.1.1. įgyvendina skaitymo skatinimo veiklas ir programas;
- 10.1.2. vykdo asmenų, kurie dėl sveikatos, amžiaus, judumo ir kitų problemų negali lankytis Bibliotekoje, aptarnavimą namuose;
- 10.1.3. formuoja Lietuvos bibliotekų fondą, kurį sudaro:
 - 10.1.3.1. pagrindinis universalus tradicinių, skaitmeninių dokumentų ir dokumentų prieinamais formatais fondas;
 - 10.1.3.2. tiflotyrinių, prieinamumo ir įtraukties tematikos dokumentų fondas, skirtas visuomenei ir specialistams, aptarnaujantiems asmenis, negalinčius skaityti įprasto spausdinto teksto;
- 10.1.4. atlieka Elektroninių leidinių valdymo informacinės sistemos ELVIS valdytojos ir tvarkytojos funkcijas;
- 10.1.5. teikia Bibliotekos parengtus informacijos išteklius prieinamais formatais į Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos valdomą Prieinamų knygų konsorciumą (angl. *Accessible Books Consortium*);
- 10.1.6. pildo Bibliotekos elektroninio katalogo duomenis ir teikia juos į Lietuvos integralią bibliotekų informacijos sistemą;
- 10.1.7. prenumeruoja Lietuvos ir pasaulio skaitmeninius informacijos išteklius ir užtikrina vartotojams nuotolinę prieigą prie jų;
- 10.1.8. teikia tarpbibliotekinio ir tarptautinio tarpbibliotekinio skolinimo paslaugas;
- 10.1.9. stebi, analizuoja ir vertina Bibliotekos vartotojų aptarnavimo kokybę ir ne rečiau nei kartą per dvejus metus vykdo vartotojų poreikių ir pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis, kitus taikomuosius tyrimus, atsižvelgdama į tyrimų rezultatus tobulina aptarnavimo kokybę;
- 10.1.10. leidžia informacijos išteklius prieinamais formatais, pritaiko ir (ar) adaptuoja išleistus ir viešai paskelbtus leidinius;
- 10.1.11. atlieka Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nustatytas įgaliotosios institucijos funkcijas;
- 10.1.12. rengia ir įgyvendina informacijos išteklių prieinamais formatais rengimo bei įtraukios leidybos principų aktualinimo projektus;
- 10.1.13. populiarina įtraukią skaitymo kultūrą ir leidinių lengvai suprantama kalba (angl. *easy to read*) leidybą;
- 10.2. siekdama 9.2 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:
 - 10.2.1. rengia ir vykdo neformaliojo švietimo programas ir išduoda neformaliojo švietimo pažymėjimus, patvirtinančius dalyvavimą šiose programose ir jų baigimą;
 - 10.2.2. organizuoja informacinius ir kultūrinius renginius, parodas, kūrybos konkursus, kūrybines dirbtuves ir kitas edukacines veiklas;
 - 10.2.3. organizuoja ir vykdo vartotojų skaitmeninio, medijų ir informacinio raštingumo mokymus;
 - 10.2.4. dalyvauja įgyvendinant tarpinstitucines žmonių, turinčių negalią, socialinės įtraukties priemones bei plėtros programas;
 - 10.2.5. aktualina Lietuvos neregijų ir silpnaregių bendruomenės veiklos istoriją, rengia ekspozicijas ir parodas, edukacinius užsiėmimus;
- 10.3. siekdama 9.3 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:
 - 10.3.1. vykdo asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto, aptarnavimo kompetencijų centro veiklas;
 - 10.3.2. organizuoja mokymus, seminarus, konferencijas bibliotekų, muziejų, leidyklų ir kitų įstaigų specialistams asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto informacinio ir bibliotekinio aptarnavimo, įtraukios leidybos klausimais, konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą;
 - 10.3.3. atlieka Keitimosi kūrybinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1563 tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2021 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. ĮV-358 „Dėl Keitimosi kūrybinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo

negalią turinčių asmenų labai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1563 tvarkos aprašo patvirtinimo“, Bibliotekai priskirtas funkcijas;

10.3.4. organizuoja mokymus, skirtus informuoti ir šviesti visuomenę asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto, įtraukties klausimais;

10.3.5. konsultuoja fizinius ir juridinius asmenis Brailio rašto standarto taikymo leidybos srityje klausimais;

10.3.6. dalyvauja tarptautinių ir šalies bibliotekinių ir informacijos, švietimo, leidybos ir negalios organizacijų veikloje, bendradarbiauja su Lietuvos ir užsienio bibliotekomis, leidyklomis, negalios organizacijomis, kitomis įstaigomis ir organizacijomis, pasirašo veiklos ir partnerystės sutartis bei vykdo sutartinius įsipareigojimus.

III SKYRIUS BIBLIOTEKOS TEISĖS

11. Biblioteka, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų ir atlikdama pavestas funkcijas, turi teisę:

11.1. atgaminti, išleisti, adaptuoti ir viešai skelbti, įskaitant padarymą viešai prieinamais kompiuterių tinklais (internete), kūrinius pritaikytais formatais (Brailio raštu, garso, pritaikytais skaitmeniniais formatais ir kt.), jeigu tais kūrinių galės naudotis ir prieigą prie jų turės tik asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto, išskyrus atviros prieigos kūrinius;

11.2. steigti Bibliotekos veiklos tikslus atitinkančius paslaugų punktus globos namuose ir kitose įstaigose ar organizacijose asmenims, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto, aptarnauti;

11.3. teikti mokamas paslaugas, kurių sąrašą tvirtina kultūros ministras, ir nustatyti teikiamų mokamų paslaugų įkainius;

11.4. sudaryti laikinąsias komisijas, darbo grupes Bibliotekos veiklos sričių klausimams spręsti;

11.5. dalyvauti kitų institucijų ir įstaigų sudarytų komisijų, darbo grupių, patariamųjų institucijų veikloje;

11.6. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų institucijų ir įstaigų informaciją, dokumentų nuorašus ar kitus duomenis, taip pat susipažinti su duomenimis ir dokumentais, reikalingais Bibliotekos veiklos tikslams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti;

11.7. sudaryti sutartis ir priimti įsipareigojimus, susijusius su Bibliotekos turto panaudojimu;

11.8. vykdyti vidaus ir tarptautinius dokumentų mainus;

11.9. gauti paramą Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;

11.10. leisti ir platinti informacinius, bibliografinius, metodinius leidinius, mokslo darbų rinkinius ir kitus su Bibliotekos veikla susijusius leidinius;

11.11. bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio institucijomis, įstaigomis bei tarptautinėmis organizacijomis, kurių veikla susijusi su Bibliotekos veiklos tikslais ir funkcijomis, būti Lietuvos ir tarptautinių organizacijų nare, rengti ir dalyvauti įgyvendinant nacionalinius ir tarptautinius projektus.

IV SKYRIUS BIBLIOTEKOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Bibliotekos veikla organizuojama vadovaujantis kultūros ministro tvirtinamu Bibliotekos metiniu veiklos planu.

13. Bibliotekai vadovauja direktorius, kurį Lietuvos Respublikos darbo kodekso, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso būdu priima į pareigas penkerių metų kadencijai ir atleidžia iš jų kultūros ministras. Bibliotekos direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas kultūros ministrui.

14. Bibliotekos direktorius:

14.1. organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Bibliotekai priskirtų tikslų siekimą ir funkcijų vykdymą;

14.2. atstovauja Bibliotekai Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijose ir įstaigose, tarptautinėse organizacijose, teismuose;

14.3. užtikrina, kad Bibliotekos veikloje būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Nuostatų;

14.4. teikia Kultūros ministerijai Bibliotekos veiklos planus ir ataskaitas;

14.5. leidžia įsakymus ir kontroliuoja jų vykdymą, pasirašo sutartis, įgaliojimus ir kitus vidaus administravimo dokumentus;

14.6. tvirtina Bibliotekos organizacinę struktūrą ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), pareigybių sąrašą;

14.7. tvirtina Bibliotekos darbo tvarkos taisykles, darbuotojų pareigybių aprašymus, struktūrinių padalinių nuostatus, kitus vidaus administravimo tvarkomuosius dokumentus;

14.8. priima į pareigas ir atleidžia iš jų Bibliotekos darbuotojus, nustato darbuotojų pareiginės algos pastoviosios ir (ar) kintamosios dalies koeficientus, skiria priemokas ir premijas, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų asignavimų;

14.9. užtikrina, kad Bibliotekos finansiniai įsipareigojimai neviršytų įstaigos finansinių galimybių;

14.10. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, efektyvios Bibliotekos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

14.11. teikia finansines ir kitas privalomas ataskaitas, užtikrina, kad pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiami ataskaitų rinkiniai ir statistinės ataskaitos būtų teisingi;

14.12. užtikrina viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą, paskiria atsakingus asmenis;

14.13. užtikrina, kad Bibliotekai nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantis kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Bibliotekos direktoriaus laikinai nesant, jo funkcijas atlieka kultūros ministro paskirtas direktoriaus pavaduotojas arba kitas Bibliotekos darbuotojas.

16. Bibliotekoje sudaroma kolegiali patarimojo balso teisę turinti Bibliotekos taryba, kuri teikia siūlymus Bibliotekos strategijos, paslaugų, organizacinės struktūros, leidybos, darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo ir kitais veiklos bei darbo organizavimo klausimais. Bibliotekos tarybos narių skaičių, sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina Bibliotekos direktorius. Į Bibliotekos tarybos sudėtį įeina Kultūros ministerijos atstovas.

17. Bibliotekos vidaus auditą atlieka Kultūros ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Biblioteka pertvarkoma, reorganizuojama arba likviduojama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, J.Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, Lietuva (2022-12-22 13:03:02)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS AUDIOSENSORINĖS BIBLIOTEKOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-12-22 Nr. IV-1026
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Simonas Kairys, Ministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-22 12:49:04 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-12-22 12:49:07 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-11 09:22:56–2023-12-11 09:22:56
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Irena Enčienė, Bendrųjų reikalų ir aptarnavimo skyriaus vyresnioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-22 13:02:31 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-01-14 11:48:33–2023-01-14 11:48:33
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=LR kultūros ministerija, O="Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, į.k. 188683671", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-01-14 11:48:33–2023-01-14 11:48:33
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-12-22 13:03:03)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-12-22 13:03:03 atspausdino Gražina Lamanauskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-